

V Bruseli 19. 6. 2024
COM(2024) 619 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

**k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti
Holandska**

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 619 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Holandska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 30. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97¹, a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh², a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241³, ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Európskou úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra pomáha dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a vykonávanie udržateľných reforiem a investícií, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu a posilniť odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci EÚ a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

¹ Ú. v. EÚ L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (2) Cieľom nariadenia REPowerEU⁴, ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť EÚ od dovozu ruských fosílnych palív. Pomohlo by to dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do EÚ, pričom by sa zároveň zvýšila miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Holandsko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.
- (3) Komisia 16. marca 2023 vydala oznámenie s názvom „Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030“⁵, ktoré má slúžiť ako podklad pre rozhodnutia v príslušných oblastiach politiky a má vytvoriť rámcové podmienky pre zvyšovanie miery rastu. V oznámení sa konkurencieschopnosť vymedzuje na základe deviatich navzájom sa posilňujúcich faktorov. Spomedzi týchto faktorov sa prístup k súkromnému kapitálu, výskum a inovácia, vzdelávanie a zručnosti a jednotný trh javia ako kľúčové politické priority pre reformy a investície, ktoré majú vyriešiť súčasné výzvy produktivity a zároveň upevniť dlhodobú konkurencieschopnosť EÚ a jej členských štátov. Komisia 14. februára 2024 na toto oznámenie nadviazala, keď vydala výročnú správu o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti⁶. V správe sa uvádzajú podrobné údaje o silných stránkach a výzvach jednotného trhu Európy z hľadiska konkurencieschopnosti, pričom sa monitoruje každoročný vývoj na základe deviatich identifikovaných faktorov konkurencieschopnosti.
- (4) Komisia 21. novembra 2023 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2024⁷, čím odštartovala cyklus európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2024. Európska rada 22. marca 2024 schválila priority uvedeného prieskumu sústredené na štyri rozmary konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 21. novembra 2023 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania na rok 2024, v ktorej Holandsko určila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami, a v prípade ktorých bude potrebné hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Holandska na rok 2024. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny, ktoré Rada prijala 12. apríla 2024, ako aj návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2024, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv, ktorý Rada prijala 11. marca 2024.
- (5) Dňa 30. apríla 2024 nadobudol účinnosť nový rámec EÚ pre správu hospodárskych záležitostí. Rámec zahŕňa nové nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97. Zároveň zahŕňa aj zmenené nariadenie (ES) č. 1467/97 týkajúce sa vykonávania postupu pri nadmernom

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

⁵ COM(2023) 168 final.

⁶ COM(2024) 77 final.

⁷ COM(2023) 901 final.

deficite a zmenenú smernicu 2011/85/EÚ o rozpočtových rámcoch členských štátov⁸. Cieľmi nového rámca sú udržateľnosť verejného dlhu a udržateľný a inkluzívny rast, ktorý sa má dosiahnuť postupnou fiškálnou konsolidáciou, ako aj reformami a investíciami. Podporuje sa v ňom preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším presadzovaním. Každý členský štát by mal Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. Národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány obsahujú fiškálne, reformné a investičné záväzky členského štátu, ktoré sa vzťahujú na plánovací horizont v trvaní štyroch až piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky mandátu národného zákonodarcu. Trajektória vývoja čistých výdavkov⁹ v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch by mala byť v súlade s požiadavkami nariadenia (EÚ) 2024/1263 vrátane požiadaviek na to, aby verejný dlh najneskôr do konca obdobia úprav dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % HDP a aby deficit verejných financií v strednodobom horizonte dosiahol a/alebo si udržal referenčnú úroveň pod 3 % HDP. Ak sa členský štát zaviazal uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení (EÚ) 2024/1263, obdobie úprav sa môže predĺžiť najviac o tri roky. V snahe podporiť prípravu týchto plánov má Komisia [21. júna] 2024 poskytnúť členským štátom usmernenia týkajúce sa obsahu plánov a následných výročných správ o pokroku, ktoré budú musieť predložiť, a v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) 2024/1263im zašle technické usmernenia týkajúce sa fiškálnych úprav (referenčné trajektórie a prípadne technické informácie). Členské štáty by svoje strednodobé fiškálno-štrukturálne plány mali predložiť do 20. septembra 2024, pokiaľ sa daný členský štát a Komisia nedohodnú na primeranom predĺžení tejto lehoty. Členské štáty by mali podľa potreby zabezpečiť zapojenie svojich národných parlamentov a konzultácie s nezávislými fiškálnymi inštitúciami, sociálnymi partnermi a inými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami.

- (6) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2024 ďalej vyvíja a kopíruje pritom vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa aj naďalej plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020, 2022 a 2023 sú naďalej rovnako relevantné aj pre zrevidované, aktualizované alebo zmenené plány obnovy a odolnosti v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (7) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Holandsko predložilo Komisii 7. júla 2022 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19

⁸ Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>) a smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁹ Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 nariadenia Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 (Ú. v. EÚ L 2024/1263, 30.4.2024). ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>. Čisté výdavky sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 4. októbra 2022 prijala rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska¹⁰, ktoré bolo zmenené 24. októbra 2023 na základe článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu, ako aj s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU¹¹. Uvoľnenie splátok je podmienené rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Holandsko uspokojivo dosiahlo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

- (8) Holandsko 29. apríla 2024 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2024 a 30. apríla 2024 svoj program stability na rok 2024 v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1466/97. V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2024 zohľadňujú aj polročné správy Holandska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti.
- (9) Komisia 19. júna 2024 uverejnila správu o Holandsku na rok 2024¹². Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Holandsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2023, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Holandska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Holandska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov EÚ v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja.
- (10) Komisia vykonala v súvislosti s Holandskom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Hlavné zistenia posúdenia, ktoré vykonali útvary Komisie v súvislosti s makroekonomickou zraniteľnosťou Holandska na účely uvedeného nariadenia, boli uverejnené v marci 2024¹³. Komisia 19. júna 2024 dospela k záveru, že v Holandsku existujú makroekonomické nerovnováhy. Holandsko predovšetkým čelí zraniteľnosti súvisiacej s vysokým súkromným dlhom v kontexte nadhodnoteného trhu s bývaním, ktorá má cezhraničný význam a zostáva relevantná napriek určitým zlepšeniam. Zraniteľnosť spojená s vysokým prebytkom bežného účtu bola zmiernená relatívne silným rastom domáceho dopytu. Vysoký prebytok bežného účtu je vysoký a očakáva sa, že taký aj zostane v dôsledku výrazného prebytku v obchode s tovarom a službami, v ktorom sa zohľadňuje prebytok domácich úspor nad investíciami do hospodárstva ako celku. Domáci dopyt však v posledných rokoch rastie výraznejšie než v eurozóne, čo naznačuje, že presahovanie prebytku bežného účtu do zvyšku oblasti začína byť menej znepokojujúce. Významná prítomnosť nadnárodných spoločností v Holandsku, štatistický vplyv nerozdelených ziskov

¹⁰ Vykonávacie rozhodnutie Rady zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska (ST 12275/22; ST12275//22 ADD1).

¹¹ Vykonávacie rozhodnutie Rady z 24. októbra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska (ST 13613/1/23).

¹² SWD(2024) 619 final.

¹³ SWD(2024) 82 final.

spoločností a úloha penzijných fondov akumulujúcich veľké úspory, ktoré sa investujú v zahraničí, predstavujú znaky, ktoré prispievajú k veľkej nerovnováhe medzi úsporami a investíciami. Súkromný dlh v roku 2023 naďalej výrazne klesal a možno očakávať ďalšie znižovanie, no dlh zostáva vysoký. Z dôvodu vysokej úrovne dlhu spolu s veľkou držbou nelikvidných aktív, najmä bývania a dôchodkového sporenia, sa domácnosti stávajú zraniteľnými voči meniacim sa hospodárskym podmienkam, najmä vzhľadom na nadhodnotený trh s bývaním. Ceny obytných nehnuteľností vykazovali počas väčšiny minulého roka určitú korekciu vzhľadom na prísnejšie podmienky financovania, zostávajú však nadhodnotené, aj keď menej ako predtým. Prijali sa určité opatrenia na riešenie zistených zraniteľností, je však potrebné ďalšie úsilie. Dalo by sa využiť niekoľko možností na účinnejšie riešenie nedostatku bývania, a to prostredníctvom vyšších investícií do bývania a odstraňovania prekážok výstavby nových obydlií, pričom by sa ďalej riešili daňové stimuly pre vlastníctvo obytných nehnuteľností založené na dlhovom financovaní. Nedávne reformy na súkromnom trhu s nájomným bývaním pravdepodobne neprispeli k dostupnosti bývania.

- (11) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat¹⁴, sa deficit verejných financií Holandska zvýšil z 0,1 % HDP v roku 2022 na 0,3 % HDP v roku 2023, zatiaľ čo verejný dlh klesol z 50,1 % HDP na konci roka 2022 na 46,5 % HDP na konci roka 2023.
- (12) Rada 12. júla 2022 odporučila Holandsku¹⁵, aby prijalo opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby bol v roku 2023 rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v súlade s celkovo neutrálnymi zámermi politiky¹⁶, pričom sa zohľadní pokračujúca dočasná a cielená podpora pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, a pre ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny. Holandsku sa odporučilo, aby bolo pripravené prispôbiť bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Krajine bolo zároveň odporúčané, aby zvýšila verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti vzhľadom na iniciatívu REPowerEU, a to okrem iného aj využitím Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie. Podľa odhadov Komisie boli zábery fiškálnej politiky¹⁷ v roku 2023 v kontexte vysokej inflácie reštriktívne, a to na úrovni 0,8 % HDP. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) predstavoval v roku 2023 reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,9 % HDP. To zahŕňa zvýšenie nákladov na cielené núdzové podporné opatrenia pre domácnosti a podniky, ktoré sú najzraniteľnejšie voči zvyšovaniu cien energie, o 0,4 % HDP. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2023 bol v súlade s odporúčaním Rady. Investície financované z vnútroštátnych zdrojov dosiahli v roku 2023 výšku 3,1 % HDP, pričom oproti roku 2022 išlo o pokles o 0,1 percentuálneho

¹⁴ Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2024.

¹⁵ Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka hospodárskych politík Holandska a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 154).

¹⁶ Na základe prognózy Komisie z jari 2024 sa strednodobý rast potenciálneho produktu Holandska v roku 2023, ktorý sa používa na meranie zámerov fiškálnej politiky, odhaduje v nominálnom vyjadrení na 9,7 % na základe desaťročnej priemernej reálnej potenciálnej miery rastu a deflátoru HDP na rok 2023.

¹⁷ Zábery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zábery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení (a bez núdzových opatrení súvisiacich s krízou spôsobenou ochorením COVID-19) a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

bodu¹⁸. Holandsko financovalo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a do energetickej bezpečnosti, ako je rozšírenie preťaženej elektrizačnej sústavy, zlepšenie energetickej efektívnosti verejných budov a rozšírenie prístupu k vysokorýchlostnému internetu vo vidieckych oblastiach. Holandsko predložilo prvú žiadosť o platbu v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti 24. mája, ktorú Komisia v súčasnosti posudzuje.

- (13) Kľúčové projekcie v programe stability na rok 2024 možno zhrnúť pomocou nasledujúcich údajov. V makroekonomickom scenári, ktorý tvorí základ rozpočtových prognóz, sa predpokladá rast reálneho HDP na úrovni 1,1 % v roku 2024 a na úrovni 1,6 % v roku 2025. Očakáva sa, že deficit verejných financií sa v roku 2024 zvýši na 2,0 % HDP a v roku 2025 na 2,1 % HDP, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa do konca roka 2024 zvýši na 46,8 % a do konca roka 2025 na 48,1 %. Po roku 2025 sa má deficit verejných financií podľa projekcií v roku 2026 zvýšiť na 3,3 % HDP, v roku 2027 na 2,6 % HDP a v roku 2028 na 3,2 % HDP. Neplánuje sa teda, že by saldo verejných financií v horizonte programu zostalo pod referenčnou hodnotou pre deficit na úrovni 3 % HDP. Na druhej strane sa predpokladá, že po roku 2025 sa pomer dlhu verejnej správy k HDP postupne zvýši na 52,0 % v roku 2028.
- (14) V prognóze Komisie z jari 2024 sa predpokladá nárast reálneho HDP v roku 2024 o 0,8 % a v roku 2025 o 1,5 %, zatiaľ čo inflácia podľa HICP sa má pohybovať na úrovni 2,5 % v roku 2024 a 2,0 % v roku 2025.
- (15) V prognóze Komisie z jari 2024 sa v roku 2024 počíta s deficitom verejných financií vo výške 2,0 % HDP, pričom pomer dlhu verejnej správy k HDP má do konca roka 2024 vzrásť na 47,1 %. Vo zvýšení deficitu v roku 2024 sa odzrkadľujú najmä výpadky príjmov v dôsledku mimoriadne vysokého rozdeľovania dividend v roku 2023 v očakávaní zvýšenia dane z príjmov z dividend v roku 2024, zvýšených výdavkov na sociálne dávky s cieľom obnoviť kúpnu silu domácností s nízkymi príjmami, zvýšenej pomoci Ukrajine, ako aj verejných investícií prostredníctvom vládnych finančných prostriedkov v oblasti klímy, infraštruktúry a obrany. Na základe odhadov Komisie majú byť zámery fiškálnej politiky v roku 2024 expanzívne na úrovni 0,4 % HDP.
- (16) Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že v roku 2024 sa budú z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti financovať výdavky vo výške 0,1 % HDP (v porovnaní s 0,1 % HDP v roku 2023). Výdavky financované z grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti umožnia realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií a verejný dlh Holandska.
- (17) Rada 14. júla 2023 odporučila¹⁹ Holandsku, aby zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä tak, že nominálne zvýšenie čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov²⁰ obmedzí v roku 2024 na najviac 3,5 %. Členské štáty boli pri plnení svojich rozpočtov na rok 2023 a pri vypracúvaní svojich

¹⁸ Iné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov sa v porovnaní s rokom 2022 zvýšili o 0,2 percentuálneho bodu.

¹⁹ Odporúčanie Rady zo 14. júla 2023, ktoré sa týka národného programu reforiem Holandska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2023 (Ú. v. EÚ C 312, 1.9.2023, s. 176).

²⁰ Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez i) diskrečných príjmových opatrení, ii) úrokových výdavkov, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) jednorazových a iných dočasných opatrení.

návrhov rozpočtových plánov na rok 2024 vyzvané, aby zohľadnili to, že Komisia plánuje navrhnuť Rade, aby na základe výsledných údajov za rok 2023 začala postup pri nadmernom deficite na základe deficitu. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že čisté primárne výdavky Holandska financované z vnútroštátnych zdrojov sa v roku 2024 zvýšia o 6,6 %, čo je vyššia úroveň ako odporúčaná maximálna miera rastu. Tieto nadmerné výdavky presahujúce odporúčanú maximálnu mieru rastu čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2024 predstavujú 1,3 % HDP. Čisté výdavky v roku 2023 však boli nižšie, než sa očakávalo v čase vypracúvania odporúčania (o 1,3 % HDP). Keďže odporúčanie na rok 2024 bolo formulované ako miera rastu, pri posudzovaní súladu sa preto musí zohľadňovať aj bazický efekt z roku 2023. Ak by čisté výdavky v roku 2023 boli bývali rovnaké, ako sa očakávalo v čase vypracúvania odporúčania, výsledná miera rastu čistých výdavkov v roku 2024 by bola nad odporúčanou mierou rastu o menej než 0,1 % HDP. Preto sa pri posudzovaní dospelo k záveru, že čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov predstavujú riziko, že nebudú úplne v súlade s odporúčaním.

- (18) Rada okrem toho odporučila, aby Holandsko prijalo opatrenia s cieľom čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 ukončiť platné núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky a súvisiace úspory využilo na zníženie deficitu verejných financií. Rada takisto uviedla, že ak by si opätovné zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové podporné opatrenia alebo ich pokračovanie, Holandsko by malo zabezpečiť, aby sa zameriavali na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, aby boli fiškálne dostupné a aby sa nimi zachovali stimuly pre úsporu energie. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa odhaduje, že čisté rozpočtové náklady²¹ na núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky budú v roku 2023 na úrovni 1,0 % HDP, v roku 2024 na úrovni 0,1 % HDP a v roku 2025 na úrovni 0,0 % HDP. Predpokladá sa, že v roku 2024 zostanú v platnosti najmä znížené spotrebné dane na naftu a benzín. Ak by sa súvisiace úspory využili na zníženie deficitu verejných financií, ako to odporúčala Rada, tieto projekcie by v roku 2024 znamenali fiškálnu úpravu na úrovni 0,9 % HDP, zatiaľ čo čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov²² predstavujú v danom roku expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,5 % HDP. Predpokladá sa, že núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky budú ukončené čo najskôr v rokoch 2023 a 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady. Nepredpokladá sa však, že súvisiace úspory sa v plnej miere využijú na zníženie deficitu verejných financií. Existuje riziko, že to nebude v súlade s odporúčaním Rady.
- (19) Rada zároveň Holandsku odporučila aj to, aby zachovalo verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečilo účinné čerpanie grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov budú v roku 2024 stabilné na úrovni 3,1 % HDP (3,1 % HDP v roku 2023). To je v súlade s odporúčaním Rady. Na druhej strane sa očakáva, že verejné výdavky financované

²¹ Údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na tieto opatrenia vrátane príjmov a výdavkov a prípadne po odpočítaní príjmov z daní z neočakávaných ziskov dodávateľov energie.

²² Tento príspevok sa meria ako zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez i) prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení na rozpočet, ii) jednorazových opatrení, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov EÚ vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej potenciálnej miere rastu nominálneho HDP vyjadrenej ako pomer k nominálnemu HDP.

z príjmov z fondov EÚ vrátane grantov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v roku 2024 zostanú na stabilnej úrovni 0,2 % HDP.

- (20) Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, a za predpokladu nezmenených politík sa v prognóze Komisie z jari 2024 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2025 na úrovni 2,1 % HDP. Vo zvýšení deficitu v roku 2025 sa odzrkadľuje najmä ďalší rast verejných investícií, ktorý plánuje vláda. Pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2025 zvýšiť na 48,4 %.
- (21) Výnosy z nehnuteľností slúžiacich ako hlavné bydlisko, penzijného bohatstva a investícií držaných v súkromných akciových spoločnostiach sa zdaňujú výhodnými sadzbami v porovnaní s príjmami z investícií do akcií a dlhopisov. Daň z príjmu z investícií do akcií a dlhopisov sa navyše počíta skôr na základe predpokladaných než skutočných výnosov. Preferenčné zaobchádzanie s daňou z nehnuteľného majetku určeného na bývanie prostredníctvom odpočítateľnosti hypotekárneho úroku spolu s nízkou daňou z imputovaného nájomného podporuje dopyt na trhu s bývaním a zvyšuje ceny. Pri dôchodkovom sporení sa navyše využívajú daňové úľavy až do porovnateľne vysokých príjmov. V dôsledku toho je bohatstvo domácností v Holandsku vysoko koncentrované v nelikvidných druhoch bohatstva, ako sú bývanie alebo dôchodky. Domácnosti sú tak vystavené väčšiemu hospodárskemu riziku počas hospodárskych šokov a v mnohých prípadoch to nemusí viesť k optimálnemu modelu spotreby počas ich životnosti. Nerovnaké daňové zaobchádzanie v rámci druhov aktív a medzi nimi takisto vedie k daňovej arbitráži a môže skresliť efektívnu alokáciu kapitálu. Toto nerovnaké zaobchádzanie je preto dôležité pri riešení makroekonomických nerovnováh.
- (22) Okrem vyššie uvedených daňových stimulov bolo nadhodnotenie na trhu s bývaním spôsobené aj nedostatkom ponuky nových obytných jednotiek. Ak by sa odstránili prekážky, ktoré v súčasnosti brzdia investície vrátane investícií do bytovej výstavby, vláde by to mohlo umožniť efektívne presadzovať svoje plány na zvýšenie ponuky bývania a prispieť k obnoveniu vonkajšej rovnováhy. Odstránenie takýchto prekážok je preto dôležité pri riešení makroekonomických nerovnováh. Trh so súkromným nájomným bývaním je zároveň relatívne malý, čo vedie k obmedzenej ponuke alternatívnych riešení k vlastníctvu obytnej nehnuteľnosti, ktoré by boli prístupné a cenovo dostupné. Nedostatok cenovo dostupného nájomného bývania oslabuje aj mobilitu pracovnej sily a sociálnu súdržnosť.
- (23) Holandsko má dobre vyvinutý systém dlhodobej starostlivosti. Zatiaľ čo výdavky na dlhodobú starostlivosť v Holandsku sú už teraz najvyššie v EÚ, očakáva sa, že náklady sa podstatne zvýšia. V roku 2022 boli celkové výdavky na dlhodobú starostlivosť v Holandsku na úrovni 3,8 % HDP, čo je s veľkým náskokom najvyššia hodnota v EÚ. V správe o starnutí obyvateľstva z roku 2024 sa predpokladá, že toto číslo sa do roku 2040 zvýši o 1,0 percentuálneho bodu a do roku 2070 o 1,9 percentuálneho bodu. Jednotkové náklady na poskytovanie ústavnej starostlivosti v Holandsku navyše patria k najvyšším v EÚ, dokonca aj keď sa merajú ako podiel HDP na obyvateľa. To naznačuje, že existuje priestor na zlepšenie fiškálnej udržateľnosti dlhodobej starostlivosti znížením neefektívnosti systému bez toho, aby sa ohrozila jeho vysoká kvalita a pokrytie. Príkladom takejto neefektívnosti je, že samosprávy, ktoré sú poskytovateľmi domácej starostlivosti v Holandsku, sú motivované k tomu, aby presunuli zodpovednosť za pacientov na odvetvie rezidenčnej starostlivosti namiesto toho, aby im čo najdlhšie poskytovali domácu a komunitnú starostlivosť. Riešiť by sa mohla aj neefektívnosť systému dlhodobej starostlivosti, napríklad používaním

viacerých digitálnych a inovatívnych riešení alebo investovaním do prevencie s cieľom oddialiť nástup potrieb dlhodobej starostlivosti a závislosti od podpory každodenných činností.

- (24) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Očakáva, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy obsiahnuté v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné čo najskôr pristúpiť k účinnému vykonávaniu tohto plánu vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Holandska využitím zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. Na splnenie záväzkov plánu do augusta 2026 je nevyhnutné, aby Holandsko výrazne urýchlilo vykonávanie reforiem, a najmä zabezpečilo účinné vykonávanie reforiem, ktoré súvisia s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonanie plánu obnovy a odolnosti, naďalej treba systematicky zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany.
- (25) Holandsko má v rámci strednodobého preskúmania fondov politiky súdržnosti v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2021/1060 povinnosť preskúmať do marca 2025 každý program, pričom zohľadní okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre danú krajinu na rok 2024, ako aj svoj národný energetický a klimatický plán. Na základe uvedeného preskúmania sa definitívne pridelujú finančné prostriedky EÚ, ktoré sú súčasťou každého programu. Holandsko dosiahlo pokrok vo vykonávaní politiky súdržnosti a Európskeho piliera sociálnych práv, výzvy však pretrvávajú. Hoci regionálne rozdiely v HDP na obyvateľa zostali stabilné a všetky regióny sú výrazne nad priemerom EÚ, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť, prechod na uhlíkovo neutrálne hospodárstvo má rozdielny vplyv na regióny s klastrami priemyselných odvetví náročných na emisie. Je dôležité urýchliť vykonávanie politiky súdržnosti, pričom priority dohodnuté v programoch zostávajú relevantné. Ciele na podporu inovácií súvisiacich so zelenou a digitálnou transformáciou, ako aj na podporu ekologického hospodárstva v regiónoch s priemyselnými klastrami, ktoré sú najviac postihnuté transformáciou hospodárstva v súvislosti so zmenou klímy, sú stále obzvlášť dôležité. Podpora spoločenských zmien v znevýhodnených mestských častiach vo veľkých mestách zostáva relevantná. Stále sú potrebné opatrenia na zníženie sociálnych nerovností a nerovností na trhu práce investovaním do rovnakých (pracovných) príležitostí a bojom proti diskriminácii. Pri vykonávaní strednodobého hodnotenia programov politiky súdržnosti by sa mal podporovať potenciál testovania a pilotných riešení, ktoré pomôžu znížiť preťaženie elektrizačnú sústavu, pretože to prispeje k zelenej transformácii Holandska. Holandsko by mohlo využiť iniciatívu Platforma strategických technológií pre Európu na podporu transformácie priemyslu a uľahčenie investícií do výroby emisne neutrálnej technológie vrátane zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie.
- (26) Popri hospodárskych a sociálnych výzvach, na ktoré sa zameriava plán obnovy a odolnosti a iné fondy EÚ, má Holandsko pred sebou viaceré ďalšie výzvy súvisiace so segmentáciou trhu práce, s nedostatkom pracovnej sily a požadovaných zručností, so základným vzdelávaním, so závislosťou od fosílnych palív a s nadmernými depozíciami dusíka.

- (27) Podiel pružných foriem zamestnania (pracovníci s dočasnými pracovnými zmluvami aj samostatne zárobkovo činné osoby) na trhu práce je v Holandsku naďalej vysoký. Poukazuje to na pretrvávajúce riziko segmentácie trhu práce, čo môže mať mimoriadne rušivé účinky na perifériách trhu práce. To môže prehĺbiť nerovnosť príležitostí a negatívne ovplyvniť produktivitu. Určitý stupeň flexibility na trhu práce môže pomôcť zlepšiť adaptabilitu hospodárstva a zároveň môže lepšie vychádzať v ústrety individuálnym preferenciám. Nadmerné využívanie flexibilných foriem zamestnania však môže mať negatívny vplyv na samotných pracovníkov a širšie hospodárstvo. Možno napríklad konštatovať, že účasť na odbornej príprave a celoživotnom vzdelávaní je výzvou pre tých, ktorí majú pružné zmluvné pracovné podmienky, čo má za následok nižšie investície do zručností a zhoršenie oslabovania produktivity. Holandská vláda ohlásila v spolupráci so sociálnymi partnermi opatrenia na riešenie rozdielov medzi trvalými a pružnými formami zamestnania. Tieto opatrenia zahŕňajú zrušenie pracovných zmlúv s nestanoveným pracovným časom, nahradenie pracovných zmlúv na vyžiadanie v ich súčasnej podobe novým typom zmluvy, ktorá pracovníkom poskytne väčšiu istotu príjmu a dočasným agentúrnym zamestnancom väčšiu istotu zamestnania. Ak sa má zabezpečiť, aby voľba určitého typu pracovnej zmluvy závisela od špecifických potrieb pracovných miest alebo od preferencií pracovníkov, pričom sa zároveň zlepší zamestnanosť a sociálne postavenie osôb vo flexibilných formách zamestnania a zníži sa segmentácia trhu práce, bude dôležité zaistiť rýchly pokrok pri prijímaní a vykonávaní týchto plánov a ich účinné presadzovanie.
- (28) Nedostatok pracovnej sily a požadovaných zručností prevládal na holandskom trhu práce už pred ochorením COVID-19, no odvtedy sa rozšíril. Sektory ako IKT, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, technické pracovné miesta a pracovné miesta súvisiace so zelenou transformáciou čelia štrukturálnym nedostatkom, ktoré budú podľa očakávania pretrvávať, čiastočne v dôsledku demografického vývoja. Napriek vysokej celkovej miere účasti na trhu práce má Holandsko stále nevyužitú rezervu potenciálnych pracovníkov, ako sú osoby s migrantským pôvodom alebo osoby pracujúce na čiastočný úväzok. Toto nedostatočné využitie časti pracovnej sily spolu s nedostatkom požadovaných zručností ohrozuje konkurencieschopnosť Holandska a môže brzdiť investície vrátane výstavby nových obytných jednotiek, čím sa stáva relevantným pre makroekonomické nerovnováhy v Holandsku. Riešenie týchto výziev si vyžaduje komplexný prístup, ktorý zároveň uspokojí potreby a odstráni prekážky špecifické pre jednotlivé sektory. Na zvýšenie ponuky pracovnej sily by ľudia mohli byť motivovaní, aby pracovali viac hodín, a to aj prostredníctvom opatrení príslušných politík na podporu kvality práce a rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom. Posilnenie príležitostí na zvyšovanie úrovne zručností alebo rekvalifikáciu prostredníctvom cielených a individualizovaných opatrení – a to najmä pre osoby na periférii trhu práce a neaktívne osoby – by navyše mohlo pomôcť zmierniť nedostatok pracovnej sily a požadovaných zručností a zlepšiť sociálne výsledky. Vzhľadom na existujúci nedostatok pracovníkov v rôznych sektoroch a stagnujúcu produktivitu práce by mohli byť opatrenia politiky na strane dopytu zamerané na podporu sektorov s vysokou pridanou hodnotou, ako aj sektorov súvisiacich so spoločenskými výzvami, ako je vzdelávanie a zdravotná starostlivosť, posilnenie medzisektorovej mobility a zvýšenie produktivity a investícií do výskumu a vývoja.
- (29) Napriek stále relatívne vysokému, aj keď klesajúcemu, podielu 15-ročných žiakov s najlepšimi výsledkami vyplýva z výsledkov Programu pre medzinárodné hodnotenie žiakov (PISA) na rok 2022 prudký nárast počtu žiakov s nedostatočnými výsledkami v matematike, prírodných vedách a čítaní. Pokles sa medzi jednotlivými stupňami

stredoškolského vzdelávania výrazne líši, pričom najväčší pokles skóre v testoch vykazujú žiaci na najnižších stupňoch – rôzne stupne prípravného stredoškolského vzdelávania („vmbo“). Žiaci s migrantským pôvodom (žiaci narodení v krajine s rodičmi narodenými v zahraničí a žiaci narodení v zahraničí) navyše dosahujú v matematike a prírodných vedách slabšie výsledky takmer dvakrát častejšie ako žiaci bez migrantského pôvodu, zatiaľ čo v čítaní je rozdiel o niečo menší. Zhoršenie základných zručností je jedným z najväčších v EÚ a oslabuje výsledky vo oblasti vzdelávania a trhu práce, ako aj dlhodobú produktivitu a konkurencieschopnosť. Narastajúci nedostatok učiteľov môže zhoršiť problémy v rozvoji zručností a rovnosti a kvality vzdelávania. Holandsko by preto mohlo vyhodnotiť existujúce opatrenia týkajúce sa riešenia základných zručností a podľa potreby ich prehodnotiť s cieľom zvýšiť ich vplyv, najmä v prípade škôl so znevýhodnenou populáciou žiakov. Krajina by okrem toho mohla prijať opatrenia na zvýšenie priepustnosti svojich stredných škôl a rozšíriť stimuly s cieľom prilákať viac učiteľov do škôl so znevýhodnenou populáciou žiakov.

- (30) Vzhľadom na postupne sa zvyšujúce preťaženie elektrizačnej sústavy sú prevádzkovatelia sietí často nútení zamietnuť žiadosti nových výrobcov energie a spotrebiteľov o prístup do sústavy. Preťaženie sústavy predstavuje riziko spomalenia prechodu na čistú energiu a obmedzuje hospodársku činnosť, čím sa stáva relevantným pre makroekonomické nerovnováhy v Holandsku. Zvyšovanie kapacity a flexibility prenosovej a distribučnej sústavy je preto nevyhnutné na zaistenie bezpečnosti dodávok elektriny, urýchlenie zavádzania infraštruktúry energie z obnoviteľných zdrojov na pevnine aj na mori, uspokojenie dopytu po elektrickej energii a zlepšenie konkurencieschopnosti. V pláne národného energetického systému, ktorý bol prijatý v decembri 2023, sa požadujú investície do dodatočnej sieťovej a uskladňovacej kapacity, ktoré sa musia realizovať hneď. Na uľahčenie potrebných investícií do rozšírenia elektroenergetickej infraštruktúry sú kľúčové rýchlejšie povoloňacie postupy pre prenosové a distribučné sústavy elektrickej energie. Urýchlila by sa tým aj realizácia projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na pevnine a na mori. Napokon možno konštatovať, že v rámcových podmienkach existuje priestor na riešenie preťaženia prostredníctvom technických opatrení a nariadení (napr. tarifné stimuly alebo obmedzenia hodín v čase špičky).
- (31) Intenzívne poľnohospodárske postupy môžu spôsobiť nadmerné depozície dusíka s vážnymi dôsledkami na zdravie pôdy a vodné a morské ekosystémy, čo vedie k zhoršovaniu prírodného kapitálu, pričom zároveň sa výrazne obmedzuje povoľovanie stavebných činností produkujúcich dusík a zavádzanie infraštruktúry energie z obnoviteľných zdrojov. Tieto postupy sú preto relevantné pre makroekonomické nerovnováhy v Holandsku. Pokračujúca podpora je potrebná na stimuláciu prechodu na trvalo udržateľné poľnohospodárstvo vrátane ekologického poľnohospodárstva pri súčasnom zabezpečení konkurencieschopnosti a sociálnej spravodlivosti. V súlade so strategickým plánom SPP Holandska²³ by pre krajinu bolo prínosom zníženie počtu hospodárskych zvierat, urýchlenie prechodu na obehové a ekologické poľnohospodárstvo, stimulovanie opätovného zavlážovania a vyňatie pôdy bohatej na uhlík z produkcie a obmedzenie používania chemických pesticídov a anorganických hnojív. Okrem toho by sa mohlo zlepšiť postavenie poľnohospodárov v hodnotovom reťazci, napríklad prostredníctvom ďalšieho rozvoja značiek kvality EÚ, väčšieho uznania organizácií výrobcov, ďalšej digitalizácie a inovácií

v poľnohospodárstve a zvýšenej dostupnosti ekologických produktov pre spotrebiteľov. Stále existuje priestor na ďalšie zvýšenie investícií do prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia a udržateľného hospodárenia s vodami.

- (32) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2024 odporučila členským štátom eurozóny, aby prijali opatrenia na splnenie odporúčania o hospodárskej politike eurozóny, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Holandska odporúčania 1, 2, 3 a 4 napomáhajú plneniu prvého, druhého, tretieho, štvrtého a piateho odporúčania pre eurozónu.
- (33) Odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 premietnuté do odporúčania 1 ďalej v texte vychádzajú z hĺbkového preskúmania Komisie a jej záveru o existencii nerovnováh. Politiky uvedené v odporúčaní 1 pomáhajú riešiť zraniteľné miesta súvisiace s vysokým súkromným dlhom vzhľadom na nadhodnotený trh s bývaním. Odporúčanie 1 prispieva k riešeniu nerovnováh aj k plneniu odporúčania pre eurozónu v súlade s odôvodnením 31,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Holandsko v rokoch 2024 a 2025 prijalo opatrenia s cieľom:

1. včas predložiť strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. V súlade s požiadavkami reformovaného Paktu stability a rastu obmedziť rast čistých výdavkov²⁴ v roku 2025 na mieru, ktorá je v súlade so udržaním deficitu verejných financií smerom pod referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v zmluve a so zachovaním obozretnej úrovne verejného dlhu v strednodobom horizonte. Zosúladiť zdaňovanie rôznych druhov príjmov z bohatstva, okrem iného, aby sa znížilo zvýhodňovanie dlhu domácností. Odstrániť prekážky brániace výstavbe nových obytných jednotiek a zabezpečiť cenovú dostupnosť a prístupnosť bývania na trhu so súkromným nájomným bývaním. Riešiť očakávaný nárast výdavkov súvisiacich s vekom tým, že systém dlhodobej starostlivosti sa stane nákladovo efektívnejší;
2. výrazne urýchliť vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa zabezpečilo dokončenie reforiem a investícií do augusta 2026. Zrýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti. V kontexte ich strednodobého preskúmania sa naďalej zameriavať na dohodnuté priority a podporovať testovanie a pilotné riešenia s cieľom pomôcť znížiť preťaženie elektrizačnej sústavy a súčasne zvážiť príležitosti, ktoré na zlepšenie konkurencieschopnosti ponúka iniciatíva Platformy strategických technológií pre Európu;
3. vykonávať opatrenia na zníženie motivácie na využívanie flexibilných alebo dočasných pracovných zmlúv. Riešiť štrukturálny a špecifický nedostatok pracovnej sily a zručností v jednotlivých odvetviach, a to aj tak, že sa využije nedostatočne využívaný pracovný potenciál a podporí sa mobilita do sektorov s vysokou produktivitou a sektorov súvisiacich so spoločenskými výzvami. Zlepšiť základné zručnosti, a to aj riešením nedostatku učiteľov a prispôbenou podporou znevýhodneným školám;
4. zlepšiť rámcové podmienky na podporu investícií do prenosových a distribučných sústav elektrickej energie, najmä s cieľom urýchliť zavádzanie obnoviteľných

²⁴ Podľa článku 2 bodu 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 „čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových a iných dočasných opatrení.

zdrojov energie a zlepšiť konkurencieschopnosť. Vynaložiť ďalšie úsilie
o udržateľné poľnohospodárstvo.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*